

Projekt ENDOTARGET edendab reumaatiliste haiguste mõistmist: hiljutised edusammud ja verstapostid

ENDOTARGET, ELi rahastatud projekt, mille eesmärk on uurida seoseid soolestiku mikrobioota, soolestiku läbilaskvuse ja süsteemse endotokseemia vahel, et avada reumaatiliste haiguste, nagu osteoartriit (OA), reumatoidartriit (RA) ja spondülartriit (SpA), tervise ja haiguse vahelist üleminekut esilekutsuvaid tegureid, on saavutanud olulisi verstaposte alates selle algusest 1. jaanuaril 2023. aastal.

Helsingi Ülikooli Kliinikumi (HUS) juhitud ENDOTARGETi konsortsium on teinud aktiivselt koostööd üheksa omavahel seotud tööpaketi kaudu, et edendada teadusuuringuid ja innovatsiooni selles valdkonnas. Pärast kuus kuud kestnud intensiivset tööd tuli konsortsium 11.-12. aprillil uuesti kokku Itaalias Napolis, kus projektipartner Campania ülikool oli võõrustajaks.

Selle kohtumise käigus pidasid partnerid põhjalikke arutelusid eri töopakettide edusammude ja probleemide üle.

Mõned näited projekti ENDOTARGET praegustest tegemistest:

- **Teaduslikud püüdlused:** projekti on kaasatud 12 kohorti ning viimased jõupingutused keskenduvad in vitro mõõtmiste laiendamisele, et uurida biomarkereid ja elustiili tegureid, mis mõjutavad üleminekut terviselt haiguseks. Eelkõige analüüsitakse [Helsinki Businessmen Cohort](#) vereproove, et uurida selliseid biomarkereid nagu TLR4, Zonuliin, LBP, I-FABP, sCD14 ja S100A8/A9, kasutades selleks reporterrakkude analüüsi ja immunoensüümmeetidit (ELISA).
- **Mehaanilised uuringud:** Katsed erinevate bakteriaalsete lipopolüsahhariidide põletikulise mõju kohta liigesekudedele (kondrotsüütide rakuliin), sealhulgas proteoomika ja RNA-seq andmete analüüsid. Lisaks on käimas esimene rottide mudeliuuring süsteemse LPSi manustamisega, et selgitada LPSi rolli OA progresseerumises.
- **Sekkumisuuringud:** Käimas on kolm sekkumisuuringut, sealhulgas Soomes läbiviidav fekaalse mikrobiotatransplantatsiooni (**FMT**) uuring, milles osalesid SpA-patsiendid, Portugalis läbiviidav dieedi sekkumisuuring (**TASTY**), milles analüüsitakse Vahemere dieedi mõju RA patsientidel, ning Portugalis, Soomes ja Itaalias läbiviidav **LARA**-uuring, milles uuritakse larasotiidi mõju ravimata RA patsientidel. Esimesi tulemusi oodatakse 2024. aasta lõpus.
- **Andmete integreerimine ja analüüs:** Konsortsium töötab välja masinõppe ja tehisintellektipõhist reumaatiliste haiguste prognoosimise vahendit arstide jaoks. Praegu keskendutakse kõigi erinevate uuringute käigus kogutud andmete ekstraheerimisele, standardiseerimisel ja ühtlustamisele.
- **Koostöö:** Partnerid osalevad aktiivselt töopakettides, mis keskenduvad teemadele „eetika, eeskirjad ja GDPR“, „tulemuste levitamine, teabevahetus ja kasutamine“ ning „projektijuhtimine“. Hiljuti Napolis toimunud seminar hõlbustas arutelusid oodatavate projektitulemuste ja nende võimaliku kasutamise üle.

Teaduspublikatsioonid:

Pazos-Pérez, A.; et al. **The Hepatokine RBP4 Links Metabolic Diseases to Articular Inflammation**. Antioxidants. 2024. [doi: 10.3390/antiox13010124](https://doi.org/10.3390/antiox13010124)

Guillán-Fresco, M.; et al. **Formononetin, a Beer Polyphenol with Catabolic Effects on Chondrocytes**. Nutrients. 2023. [doi: 10.3390/nu15132959](https://doi.org/10.3390/nu15132959)

Charneca, S.; et al. **Beyond Seasoning—The Role of Herbs and Spices in Rheumatic Diseases**. Nutrients. 2023. [doi: 10.3390/nu15122812](https://doi.org/10.3390/nu15122812)

Franco-Trepat, E.; et al. **β Boswellic Acid Blocks Articular Innate Immune Responses: An In Silico and In Vitro Approach to Traditional Medicine**. Antioxidants. 2023. [doi: 10.3390/antiox12020371](https://doi.org/10.3390/antiox12020371)

Lisateave:

Projekti koordinaatori meeskond

Helsingi Ülikooli Kliinikum (HUS), Helsingi, Soome

Projekti koordinaator

Kari Eklund (Kari.eklund@hus.fi)

Projekti koordinaatori asetäitja

Gonçalo Barreto (Goncalo.barreto@helsinki.fi)

Projektijuht

Ana Valkama (Ana.valkama@hus.fi)

Ole kursis!

 www.endotargetproject.eu

 [@ENDOTARGET EU Project](https://www.linkedin.com/company/endotarget-eu-project)

 [@ENDOTARGET_EU](https://twitter.com/ENDOTARGET_EU)

 [@ENDOTARGET](https://www.youtube.com/channel/UC...)